

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 2:50.

Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tariful, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Fraților economi!

Mari și grele sunt greutatea, cari zi de zi tot mai tare să apasă pe umerii noștri. Să nu mai stăm în nepăsare, și să așteptăm după timpuri mai bune, după ușurări de dări, că acestea sunt toate înzadar. Acestea cuvinte de câte ori le auzim din foile noastre bune și din gurile binevoitorilor poporului nostru.

Cine e cutezant, cine lucră, cine întreprinde ocasiunea îmbietoare și binevenită aceluia ie lumca. Să ne sărbăm sărbătorile și să ne onorăm strămoșii și luptele pline cu glorii, dar' înainte de toate să lucrăm pe sama noastră și a națiunii noastre. Clima și poziția pământului pe care locuim e așa de bună, natura așa de bogată, încât am putea locui de două ori atâția, fără ca să gândim la America, dacă am pune la inimă povețele binevoitorilor noștri și le-am urma. Să nu cădem în desperare nici-odată, dacă azi nu ne succede ceva ne va succede mâne, dacă de 10 ori nu ne succede de bună samă ne va succede a 11-cea oară.

De câte ori auzim foile noastre îndemnându-ne a ne da copii la școală ca să se lumineze, căci azi numai omul cu cunoștința de carte poate ținea pas atât pe terenul cultural-economic cât și politic cu popoarele conlocuitoare.

Cu aceiași hrană cu cari ții vite corcite, rele, piper-nicite, țâne vite de soiu, țânele mai bine ca până aci. Uită-t'e la Sașii și Șvabii conlocuitori cum țân ei vitele și-i urmează.

Pune mai multe nutrețe măestrite, napi etc. și ține vite mai multe. In comunele unde nu să poate validita laptele, faceți lăptării. Trimiteți 1—2 tineri mai înțelepți la

cursuri pe lăptărit, cari apoi venind acasă vor fi conducătorii lucrului în lăptărie. Lucrați pământul mai adânc și gunoiți-l mai bine pentru-că dacă ții vite mai multe ai și gunoi mai mult. Fă groapă de gunoi și păstrează gunoiul corăspunsător învățăturilor auzite. Pune pomi unde numai să poate, și dacă în comună nu este școală de pomărit, nu-ți pară rău a da pe un altoiu nobil 40—50 cr.

Dacă nu va gusta din acel altoiu cel ce il altoește sau sădește, va trage următorii lui după fiecare pom cel puțin atâția bani, câte percente ne dă 100 fl. depusă la bancă. Deci câți altoi atâtea sute. În Germania aceasta așa să și judecă. Dacă strică cineva cu voință un altoiu e judecat să despăgubească pe proprietar cu 100 fl.

Unde în timpurile trecute s'a cultivat vița de vie, să se plenteze și să se cultive și azi, (să înțelege viță americană) pentru-că nu e adevărat că azi nu mai produce, e adevărat aceea că azi nu o lucrăm corăspunzător și nu-i dăm îngrijirea cuviincioasă. Azi în cele mai multe locuri, unde părinții și moșii nostri făceau buți de vin, să lucră viile numai de obicei pentru-că așa s'a pomenit și haid să mă scap de ea îngrabă. Timpurile și pământul nu s'a schimbat e tot acela, numai cât s'au ivit unele boli la viță dar' și acestea au leac, deci iară zic luați aminte învățăturile foilor noastre economice și atunci iarăși vom produce barem de jumătate atâta vin ca moșii nostri.

Prășiți și țineți stupi, dar' nu așa ca până acuma, ci iarăși corăspunzător timpului de azi. Stupăritul și pomăritul aduc un câștig așa de mare în proporție, încât întrec pe toate celelalte rame economice. Pomii să-ți plătească darea iar stupii să-ți ție casa Aceasta să vă fie divisa. Stupăritul cultivat rațional lără îndoială că dă venitul pentru susținerea casei. 30 de stupi îngrijiți rațional aduc venit ca două vaci, socotind laptele vitei și lucrul lor în bani.

Uu mare stupar din Timișoara, Baronul Ambrozi în ani aceia răi de prin 70, fiind deputat în dieta din Pesta a zis, că el numai stupilor le poate mulțami că în acelea timpuri rele și ani neroditori, nu i-au rămas bunurile și averile pe mâna poporului lui Israil.

Vedeți dar' fraților, o avere așa mare ca a numitului baron să o scape micuța goangă. Și poate d-voastră aceasta nu o credeți, dar' e fapt că numitul baron să ocupă cu stupăritul în mare după care trăgea un venit anual de 5—6000 fl. Sumă considerabilă și pentru un baron.

Noi nu ne ocupăm, pentru-că nu ne-am obicinuit.

Dacă avem 1—2 viței, ne silim a le face grajd a ne câștiga de nutreț etc., dar' pentru albine nu ne cumetăm a jertfi o sumă mai considerabilă, pentru cumpărarea unor coșniți moderne, acomodate culturai de azi, nu ne încumetăm a jertfi o sumuliță pentru cumpărarea unor re-cuisite trebuincioase și pentru edificarea unei stupini corespunzătoare. Și să nu uitați, că o stupină astfel aranjată în anii mijlocii îți aduce 50—60% în ani buni o 100 până în 150%. Deci în anii mijlocii îți aduce capitalul de jumătate, în ani buni îți aduce mai mult decât capitalul jertfit pentru ea. Oare-care ram al economiei mai aduce venitul acesta? Fără îndoială că nici unul!

Nu vă sfiți fraților economi a primi sfaturile cărturarilor și foilor noastre economice, zicând că ce și de unde știe cutare și cutare lucrul acesta sau acela, că el nu a ținut de cornele plugului nici n'a săpat nici n'a țâselat la vite.

Asta nu e așa. Au fost și sunt oameni învățați, cari în viața lor întreagă au lucrat și lucră, cu luare de samă și ce e bun scriu pe hârtie ca să-l urmeze și alții. Nu zic eu prin aceasta că toate să le urmăim și să le facem câte sunt scrisă, pentru-că în adevăr sunt lucruri scrisă, care dacă le-am urma, ne-am păgubi pe noi înșine, însă omul cuminte acestea le poate deosebi de cele bune.

Timpu de iarnă să'l folosim altcum, nu numai cu pipa prin vecini, alergând acasă numai când trebuie să adăpăm vacuța ori vițalușea. Până când vom petrece iarna tot așa, să știți că nainte nu vom da. Iarna e adevărat, că pentru econom e anotimpul de odihnă, dar' să nu o înțălegem rău.

Economul bun totdeauna află lucru. La economul bun curtea, grajdul, cocina, șopru, grădina, cu un cuvânt împrejurimea casei lui să fie de model, încât dacă trece vre-un străin prin o comună locuită de Români, să ducă veste bună despre noi.

În urmă mai una, care ne golește punga. Lăsați la purdelnica fala, sdrențale și mătășurile jidovești, cari mănă tot venitul economului, și întoarceți-vă iară la furcă și răsboiu, la vestminte lucrate de harnica mână a româncei.

N. V.

Copiii noștri.

Trăim vremuri grele, în care pânea cea de toate zilele să câștigă cu cea mai mare greutate. Oamenii să înmulțesc, iar pământul — mama noastră scade. Așa că de aci înainte oamenii noștri trebuie să se mai gândească, că și cu altfel de muncă trebuie să și ție viața. Oamenii trebuie să muncească cu mult mai mult ca mai înainte. Ursita omului prezisă dela început de Dumnezeu, mai ales în ziua de azi o putem vedea, că s'a împlinit. »Întru sudoarea feței tale îți vei câștiga traiul«. Cu sudori de sânge, cu muncă neconținută și din cale afară grea poate omul să și adune puțină agoniseală pentru zilele, când nu va mai putea lucra.

Și adevărul acesta îl poate ori cine simți. Cu atât mai vârtos însă vor avea să dea piept copiii noștri cu mai multe și mai mari greutateți.

Și la lucrul acesta trebuie să se gândească părinții.

Cea mai mare fericire a unui părinte este — trebuie să fie — a-și face copiii fericiți. Copiii noștri vor fi fericiți însă numai în cazul acela, când noi ne vom nizuî a-i crește în așa fel, ca ei să fie în stare a înfrunta cu bărbăție toate năcazurile. Copiii noștri vor fi fericiți atunci numai, când ei vor putea eși învingători din lupta pentru trai. Fericirea copiilor ne va face pe noi cât să poate de fericiți.

Și în adevăr sătenii noștri încă sunt părinți buni, căroro le zace la inimă fericirea copiilor. Nu vedem oare câtă osteneală își dau bieții părinți, ca să adune avere cât de mare, cu care să ușureze traiul fiilor săi?

Că nu-și ajung ținta nu putem să-i învinuim, că nu vreau să o ajungă, ei n'ajung ținta aceasta, pentru că nu știu cum să și-o ajungă.

Nu-i destul și te trudești a îngrămădi avere peste avere pentru copii. Averea de bunăseamă ușurează traiul copiilor, îi fac neatârnatori, de gură nu i face fericiți.

Fericirea o poate afla omul numai și numai în muncă. De aceea eu socotesc că Dzeu când a zis cătră strămoșii noștrii: «Intru sudoarea feței tale îți vei câștiga pâinea ta», acesta nu a fost blăstăm, ci din potrivă, prin aceste vorbe ni s'a arătat calea cea mai sigură cătră fericire: *munca*.

Așa dară nu să le adunăm averi copiilor noștrii, ci să-i creștem în așa fel ca ei să poată munci cât de mult, ca să-și poată singuri câștiga avere.

Sănătatea copiilor trebuie peste măsură îngrijită, căci numai un om sănătos e în stare să muncească. Ce vor folosi copiilor noștrii averi cât de mari de nu vor fi sănătoși. Sănătatea este însași o bogăție, căci cel-ce e sănătos și puternic poate munci ori cât de mult și astfel își va putea face singur avere.

Dar' în ziua de azi nu să mai lucră numai cu brațele ci mai mult cu capul, cu mintea.

Așa dară *mintea copiilor* trebuie luminată, căci mintea luminată descopere ușor mijloacele ce duc la isbândă.

Dar' sănătatea și mintea vor fi de folos, numai acestorfel de oameni, cari vor fi cinstiți, de omenie, cu inimă bună.

Mintea și puterea să pot întrebuița și spre fapte rele. Și cele mai rele și mai îngrozitoare fapte să fac de oameni puternici și cu minte dar' fără inimă.

O inimă bună trebuie să sădim în copiii noștrii, căci numai atunci vor putea trăi fericiți pe pământ, și astfel de oameni totdeauna vor fi binefăcătorii celor slabi. Acești oameni totdeauna vor fi mulțamiți cu bine, căci chiar săraci să fie, în stăpânirea lor e cea mai mare bogăție: cinstea și omenia.

Vom vorbi deci pe rând cum să cade nouă părinților a ne îngriji de sănătatea, mintea și inima copiilor noștrii, ca astfel noi să le asigurăm un trai bun și fericit aici pe pământ. Și noi cu inima împăcată să putem, să ne despărțim de lumea asta cu vorbele bătrînului Simeon din

scripturi: »Acum slobozește Doamne pe robul tău în pace, că toată strădania mi-am dat-o a arăta copiilor mei calea cea dreaptă, care aduce la fericire«.

Oct. Bude.

Prăsirea peștilor.

(Urmare).

I.

Despre lacurile de pești în general.

Fiecare loc mocirlos ori lac, care să nutrește cu apă naturală și nu stă în legătură cu vre-o mare, adecă nu e fără fund, e foarte practic pentru prăsirea peștilor și în general pentru a-l întrebuința la economia de câmp: dacă lacul acela îl putem scuti de apă ori și când după bunul plac al nostru.

Înainte de toate trebuie să delăturăm toată apa aflătoare în lac, și apoi să așteptăm până să sbicește bine. După aceea tăiem papura, trestia și alte plante, ce eventual să vor mai afla în lac și pământul îl arăm. Toate acestea le isprăvim de toamna. Pentru-ca să stărpim gazurile aflătoare în pământul care formează vatra lacului, presărăm pe pământul sbicit a lacului puțin var. Astfel pregătit lacul, în primăvara viitoare începem la prăsirea peștilor. Condițiunea principală a prăsirii peștilor este, ca apa ce o primim în lacul de pești să o putem preschimba în mai mare ori mai mică și după bunul plac să putem uda cu ea și dacă e trebuință excide cu totul din lac.

Pe marginea râurilor mai mari, sunt multe locuri de acelea, cari în urma regulării râurilor deși scutite de apă, sunt neproductive. Acestea locuri sunt foarte potrivite pentru lacuri de pești, dat fiind prilejiul, ca apa prin canale potrivite să o putem introduce în lac și la cas de lipsă prin jilipe anume să o putem excide.

Lacurile sunt mai de multe feluri. Valoarea unui lac depinde în cea mai mare parte dela apa cu care îl nutrim. Astfel, după calitatea apei deosebim:

1. *Lacurile nutrite cu apă sprijinită numai din ploaie.* Acestea sunt mai puțin practice pentru prăsirea peștilor,

deoare-ce foarte des ne lipsește apa trebuincioasă, cu deosebire în timp de vară. Pentru aceea a face lacuri de pești în locuri, cari absorb repede apa, ar fi muncă zădarnică. O însușire bună are însă și lacul nutrit cu apă de ploaie și a. n. în el nu prea trăesc pești răpitori și stricători, de aceea e foarte practic pentru creșterea peștilor micuți.

2. *Lacuri nutritive cu apă de izvoară.* Acestea numai așa devin bune și practice, dacă sunt făcute pe un teritor mai extins, așa încât apa să aibă în nemijlocită apropiere aer mult, care e de mare trebuință peștilor. Dacă apa îngheață, peștii foarte ușor să îneacă. Lacurile acestea, care primesc apa din izvoară sunt bune pentru prăsirea păstravilor, pentru că sunt mai reci și apa ie de o temperatură egală vara-iarna.

3. *Lacuri alcătuite cu ajutorul apelor din râuri,* acestea sunt mai răspândite și mai ușor de făcut și totodată mai practice pentru prăsirea peștilor, pentru-că foarte ușor le putem aranja pentru trebuințele lor. Astfel de lacuri să pot pregăti și pe locurile cari absorb apă multă, pentru-că și dacă să străcură apa în pământ, prin introducerea ei în-continuu, totuși putem să avem apă destulă în lac.

Lacurile aflătoare la locuri mai recoroasă și acelea cari sunt între dealuri și munți și nu să încălzesc până la 19° C., sunt foarte bune pentru a prăsi în ele păstravi, cu deosebire dacă primesc apa din izvoare, căci astfel iarna sunt mai calde și vara mai recoroasă. Crapii însă la nici o întâmplare nu putem ținea în astfel de lacuri. Crapii au lipsă de apă mai caldă, de aceea mai ușor îi putem prăsi în lacurile pregătite la șesuri.

II.

Alcătuirea lacului de pești.

Înainte de a începe la facerea unui lac și la prăsirea peștilor, este de lipsă să ne orientăm bine asupra lucrurilor urmatoare:

1. avem la dispoziție apa trebuincioasă?
2. de ce calitate e apa?
3. cum e poziția locului?

4. de ce calitate e pământul?

5. să fim cu băgare de samă, dacă putem induce și dimitte apa ușor în lac, putemu'l feri de exundări periculoase și în sfârșit să facem preliminări de spese. (Indrumări, cu privire la alcătuirea și aranjarea lacurilor de pești, primim gratis prin o simplă rugare adresată Ministrului de agricultură în Budapesta).

1. *Despre apă.* Întrebarea principală este: avem apă destulă în toate anotimpurile? — Pentru prăsirea crapilor nu avem trebuință de apă multă, numai atâta să fie ca vatra lacului în tot punctul și în toată vremea să fie acoperită de o apă adâncă la 20—30 cm. Și pentru aceia nu este de lipsă de apă adâncă, căci cu cât e mai adâncă, cu atâta avem mai puțină hrană pentru crap. În apa micuță și lină crapu crește iute, pentru-că și soarele mai ușor încălzește apa și hrană încă să produce mai multă.

Lacurile făcute pentru prăsirea crapilor trebuie ferite în totdeauna de inundări, pentru că cu ocaziunea inundărilor toți peștii fug afară din lac.

(Va urma).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dela reuniunile noastre.

Extras din al XVIII-lea **Raport general** al Comitetului central al „**Reuniunii române de agricultură**“ din comitatul Sibiiului pentru anul 1905. Redactat de **Victor Tordășianu**, secretar.

Cultura nutrețurilor măiestrite și a altor plante.

Din cauze independente de voința noastră, nevoiți am fost a întrelăsa în primăvara anului 1905 distribuirea între membrii noștri de semințe de nutrețuri măiestrite, cum și mijlocirea oferită anii trecuți obștei noastre la cumpărarea de semințe mai bune și mai ieftine. Astfel suma bugetară de sub titlul »Distribuire de semințe«, a rămas neatinsă. N'am lipsit însă de a pune în vedere obștei prescriesele legii despre stârpirea măcăcinilor, a hemeiului sălbatic, a mătasei din trifoiu etc. Tot referitor la această afacere am atras atențiunea asupra »*Armei pázitorului de câmp*«, inventată de dl *Eugen Wellmann* din Sebeșul-săsesc. Această armă s'a dovedit a fi practică și folositoare la stârpirea

buruenilor și la tăierea crengilor. La dorința dlui E. Wellmann, comitetul i-a extradat un certificat despre practicabilitatea acestei unelte și a recomandat-o membrilor noștri. Dl Wellmann și-a câștigat și brevetul (patenta) de invenție.

Vieritul tot mai mult periclilitat, să numără și el între afacerile, ce au preocupat comitetul D-voastră. Din timp în timp am dat povețe de urmat la stropirea contra »*peronosporei viticole*« și am publicat rescripțele ministeriale relative.

Cu scop de a face un pas înainte în cauza viieritului, comitetul, considerând cererea harnicului învățător și bun viier, *Nicolae Iosif* din Aciliu, i-a oferit un ajutor de cor. 80 din fondul creat de secretarul Reuniunii pentru calificarea unui tinăr în viierit. Cu acest ajutor dlui Iosif posibilă i-s'a făcut participarea la cursul de 4 săptămâni de viierit, ținut în Aiud. Frumoasele cunoștințe, câștigate la curs, dl Iosif îndată după absolvare, le-a pus în serviciul publicului, ținând, între altele, o conferință instructivă la întrunirea noastră agricolă din Dobârca și în acelaș timp prezentând comitetul *manuscriptul unui opșor despre cultura viilor peste tot și despre cultura viței americane în deosebi*. Comitetul mulțumit cu materialul tractat, hotărâre a luat să editeze broșura dlui Iosif în șirul cărților din biblioteca Reuniunii noastre. Ea să afle sub tipar și va servi de bun îndreptar pentru poporațiunea noastră, puțin vârsată în noua cultură a viilor.

Programul de lucru

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“ pro 1907, stabilit în ședința din 5 Februarie n. 1907.

1. Pentru studiarea referințelor economice din comune, să vor ținea întruniri agricole în comuna *Șura mică, Să-săuși, Fina, Turnișor, Glâmboaca, Șugag, S biu (suburbiul-inferior)* și *Avrig*.

2. Pentru promovarea culturii vitelor de rassă, să va ținea în comuna *Săcădate* o expoziție de vite de prăsilă (a 17-a), împreună cu distribuire de premii în bani.

3. Să va procura și sorta o vițea de rassa curată »Pinzgau« între membrii cu locuința în comuna *Gura-râului*.

4. Să vor acorda proprietarilor mici pentru procurarea de vite de prăsilă împrumuri cu 5%, replătibile. în 4 rate semestrale.

5. În scopul răspândirii culturii de animale de soiul ales, să vor distribui între membri galițe de tot soiul, apoi coșnițe și unelte pentru albinărit etc. În scopul nobilitării rasei de rămători, Reuniunea va procura 13 vieri (ieri) de rassă englezească în vârstă de 2 luni și îi va distribui la câte un membru barnic pin comuna *Apoldul român, Mercurea, Gârbova, Reciu, Cârpeniș, Poiana, Finu, Ludoș, Apoldul-suf, Amenaș, Topârca, Dobârca* și *Rodu* cu obligământul pentru membrul împărtășit de al plăti în restimp de 2 ani, fără interese și de a-l pune la timpul său la dispoziția proprietarilor de rămători în scopul reproducției.

6. Pentru a îmbărbăta economii la cultivarea de nutrețuri măestrite, între membrii să vor împărți în mod gratuit semințe de trifoi, de luțernă și de napi de nutreț. În același timp să va mijloci pentru obște procurarea de semințe mai bune și mai ieftine, semințe de nutrețuri, de verdețuri (legume), de flori etc. Membrii împărtășiiți în trecut sunt rugați a raporta comitetului despre modul de purcedere la cultura nutrețurilor și despre rezultatele obținute.

7. Pentru a înlesni cultura pomilor, să vor împărți mai multe mii pădureți, meri, peri, pruni, cireși, vișini, gutui etc. și să vor pune în vânzare cu preț redus mai multe sute altoi (meri.)

8. Membrilor cu locuința în *Lancrăm* li-să dăruesc câte 1 altoi măr pătul, care să va planta prin anume trimiși în grădina fiecăruia.

9. Obicînuitul curs de altoit pomi să va ținea în comuna *Sibișel*.

10. Pentru cunoașterea istoricului comunelor, mai de parte a stării morale și materiale a locuitorilor, apoi a uneltelor economice folositoare și a desvoltării peste tot a comunelor, să vor escrie trei premii pentru cele mai

bune monografiile ale comunelor din comitat, cari să vor tipări în editura Reuniunii împreună cu alte cărți folositoare.

11. Pentru cunoașterea referințelor igienice ale populației. cum sunt locuințele, hrana, curățenia, indeletnicirile etc., în sărbătorile Rosaliilor să va aranja în comuna *Ilimbav* o expoziție de copii (a 2 a), împreună cu distribuire de premii în bani.

12. Să vor organiza comițiile agricole din diteritele centre ale comitatului cu chemarea de a stabili cauzele decreșterii relative a populației și de a afla mijloacele de delăturare ale lor.

13. Direcțiunile Insoțirilor noastre de credit sătești sistem »Raiffeisen« cum și cele ale Tovărășiiilor agricole, sunt rugate a raporta despre lucrările săvârșite în 1906 și în același timp să va lucra la alcătuirea de cât mai numeroase de asemenea însoțiri. Totodată să va lucra la dezvoltarea simțului de economizare, în care scop, prin mijlocirea »Cassei de păstrare din Săliște«, să vor distribui »Cassetele de economizare«.

14. Să va lucra la desăvârșirea școlii practice economice din *Săliște* și să vor sprigini alcătuirile de școlii de pomi comunale.

15. Să va face apel în cauza augmentării colecțiilor de păpuși, chemate a conserva și răspândi portul original al țărancilor noastre.

16. Adunarea generală pentru anul 1906 să va ținea în comuna *Câlnic*.

17. Să vor pune la dispoziție spre folosire grapa de mușchi, plugul sistem Sack și alte eventuale unelte economice cu rezerva, că la dorință uneltele să pun în vânzare.

Știri de tot felul.

Distinctie. M. Sa Carol I. regele României a decorat pe dl Dr. Nicolae Comșa, medic în Săliște, fost deputat dietal al cercului Cristian (com. Sibiiu), cu Crucea de oficer a ordului Coroana României.

Inundarea Tisei. Din părțile Sabolciului să scrie, că Tisa a inundat câmpiile din apropiere. Locuitorii din părțile acele sunt cuprinși de frica unor inundații mai mari.

Sporirea tunurilor în armata austro-ungară. Ziarul vienez »Zeit« anunță că s'au comandat deja noăule tunuri pe sama armatei austro-ungare. De-ocamdată s'au comandat 3000 tunuri, dintre cari o parte e destinată pentru honvezime. Transportarea lor să va întâmpla în Februarie 1908. Până atunci să speră că parlamentele vor vota urcarea contingentului de recruți (*»Drapelul«*).

Biserica românească în Africa. Sunt atâția români în orașul Port-Said din Egipt, încât și au zidit biserică și acum cer dela guvernul român preot și ajutor bănesc.

Sporirea armatei române. Ministrul român de finance Tache Ionescu a declarat că în bugetul anului 1906/7 vor fi urcate cheltuel le armatei cu peste 4 milioane de lei, care sumă va fi întrebuințată pentru crearea a 34 batalioane de infanterie, mai multe baterii de artilerie, întărirea flotei de pe Danăre și pentru îmbunătățirea hranei soldaților.

Ciocnire de trenuri. Intre Szolnok și Püspök-Ladány s'a ciocnit un tren cu o locomotivă. Opt oameni călători, au fost răniți.

Cucuruzul în România. Roadă cucuruzului în România, după datele statistice oficioase, în anul 1906 a fost de 46,123.638 hectol. Aceasta roadă a fost cea mai mare până acum, din câte să știu. În 1901 roadă a fost de 41 milioane de hectol. Din aceasta pentru trebuințele țării sunt de lipsă 18 milioane hectol. și așa rămân pentru vânzare în afară 28 milioane hectol.

Greva culegătorilor tipografi din Sibiu a încetat. Lucrările s'au început în toate tipografiile.

Bătaia lui Dumnezeu. Intr'un sat de pe câmpia Ardealului — scrie »Tel. Rom.« — un econom și-a vândut la târg în zilele trecute o păreche de boi cu 480 fl. Satul întreg, dar' mai ales vecinii știa acum că respectivul are bani. Unul dintre vecini — om cu prindere de altfel

și el, dar' lacom după bani — pândia după bani și a luat hotărârea să-i fure în chipul următor: A așteptat cea mai apropiată Duminecă și după-ce a văzut, că prietinul cu bani, a plecat la biserică cu soție cu tot, s'a dus la casa lui, unde rămase numai o fetiță ca de 7 ani, căreia i-a spus că el i-a dat tatălui ei o coroană să i-o păstreze între banii lui, căpătați pentru boi și că ar vrea acum să-și ia coroana ca să meargă și el acum la biserică. A întrebat-o deci, că unde-și ține tata ei banii? Fetița cunoscând pe vecinul, în nevinovăția ei, i-a arătat lada numai decât. Vecinul deschide lada. scoțoțește prin ea și șterpelește toți banii de pe boi! Ca să scape acum de singurul martor, chemă fetița și-i spune, că el vea să i tacă o hintă ca să-și petreacă în ea până i vin părinții dela biserică și suindu-se pe un scaun, leagă de o grindă din casă un ștreang și face un gîlț, și voind să-i arete fetiței cum să-și bage ea capul în gîlț, ca să se hintuiască, își bîgă el capul, dar' din întâmplare să răstoarnă în aceiaș clipă scaunul și păcătosul rămâne spânzurat! Fetița văzând că vecinul tot scoate limba, s'a spăriat, a eșit afară strigând și a fugit la biserică să vestească pe părinți despre cele întâmplare la ei acasă. La aceasta alarmă toți oamenii din biserică au alergat la casa lor și au aflat pe hoțul spânzurat și mort, iar' banii din ladă în buzunarul lui! — Așa bate Dumnezeu pe făcătorii de rele.

Vapor Inconjurat de sloi de gheață. Din Odessa vine știrea, că vaporul Azov, care aducea spre Odessa vr'o trei-sute de călători a fost împresurat de mari sloi de gheață pe Marea-Neagră, fără a-și putea continua drumul. Să simte lipsa de alimente și călătorii sunt amenințați de pericolul de a muri de foame, neavând nici un mijloc de scăpare.

Catastrofă pe mare. În Marea nordică s'au ciocnit două năi. Una dintre ele s'a scufundat. Din 150—200 pasageri numai vre-o 12 au scăpat. Ceilalți s'au înecat.

Minune. „Unirea“ scrie că într'un sat, de lângă Breda (Olanda) s'a petrecut o minune curioasă. În căsuța unui cantonier de cale ferată au intrat nu să știe cum patru gloanțe cari după-ce au rătăcit dealungul tavanului odăiei, s'au ciocnit în cele din urmă și au explodat una câte una, producând

o flacăra mare. După-ce s'a stins flacăra, în punctul unde să întâlneră gloanțele a apărut un crucifix. Nevasta cantonierul, care să afla în odaie, a căzut în genunchi și a început să se roage cu căldură. La puțin timp, a venit acasă și bărbatul care văzând crucifixul atârnat în aer, a întins mâinile să-l apuce; cum îl atinse însă obiectul sacru a căzut în bucăți; bucățile căzute pe o masă s'au reunit, recompunând crucifixul. Atunci cei doi soți alergară să cheme pe preot, care aprinse în fața crucifixului o luminare. Alta minune era că ceara luminărei nu să solidifica scurgându-se pe masă, ci forma o literă de alfabet: de asemea lumina-rea ardea fără să se consume. Imprăștiinduse vestea minunei, sute de inși alergară în pelerinaj la căsuța cantonierului. Crucifixul și lumina-rea au devenit obiecte de admirație universală. Și toate acestea să petrec în anul 1907.

Nevinovați. Din Petersburg să scrie, că zilele trecute tribunalul militar din Odessa a osândit la moarte trei oameni, ca luând parte la turburări anarchiste. Indată după publicarea judecății au fost spânzurați. Acum a eșit la iveală, că toți trei au fost nevinovați și au căzut jertfă unei denunțări false. Mama unuia din ei a nebunit de durere.

Cântarea înaltă sufletul. Sub titlul acesta a apărut în editura librăriei Zeidner din Brașov conspectul tuturor compozițiilor d lui George Dima, profesor de muzică la gimnaziul din Brașov, cari au eșit acuma de sub tipar. În acest catalog, care să trimite gratuit din partea librăriei Zeidner tuturor celor, cari vreau să comande compozițiile d-lui Dima, sunt înșirare toate cântările compuse de dl Dima împreună cu prețul lor.

Timpul este proba cea mai puternică, cu deosebire cu privire la medicamente. Dacă socotim, că »Emulsiunea lui Scott« a susținut o probă de mai mul de 30 ani, putem fi convinși despre adevărata ei bunătate. »Emulsiunea lui Scott« constă în parte principală din uleiul de pește, dar' pe acesta îl oferă în o formă gustoasă și foarte ușor de mistuit. În toate farmaciile să capătă Emulsiunea lui Scott.

Catastrofă pe mare. Să telegrafiază din New York: Vaporul Larchmont s'a lovit pe linia Yoj între Rock-Island și Rhode-Island cu o corabia Hary-Ennoleton. In urma acestei ciocniri vaporul s'a scufundat. Dintre 150 călători, câți erau pe bord au putut fi scăpați numai 18 inși dintre ceilalți cei mai mulți s'au înecat, iar' cari au rămas au înghețat de frig pe luntrile de scăpare.

H A Z

Il duce pe țigan la primărie să-i ia socoteala la ce a furat niște găini dela un rumân din sat.

Il chiamă primarul și îl judecă:

— Bine, mă, nu te mai astâmperi, nu te mai lași de hoții, că uite o să înfunzi temnița, mă...

— Ce hoție, dumnule primarule, eu n'am făcut nici o hoție, zău?

— Ce fel, nu ai făcut nici o hoție?... Nu te-a prins omul la găini?

— Da ce, eu m'am dus să-i fur găinile lui, domnule primarule?

— Apoi atunci dar' ce-iai căutat la coteț?

— Eu am gândit că sunt găște, zău așa!

*

Nicu, care s'a jucat până atunci cu fratele său, vine plângând la mamă sa: Mamă Mitică mi-a dat o palmă.

Mama. — Trebuia să i-o fi dat și tu înapoi.

Nicu. — Eu i-am fost dat-o înapoi mai nainte de a mi-o da el...

Posta Administrației.

Dlui L. P. în Deda. Abona mentul dlui Iosif Popescu pentru școală a expirat la 1-a 1907.

De aci înainte vi-să trimite în înțelesul corespondenței.

Redactor responsabil: GEORGE SUCIU.

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate să primesc la administrația revistei „Bunul Econom” în Orăștie.

Nici osteneală nici cheltuială.

n'avem la cumpărarea materialului brut pentru prepararea Emulsiunii lui Scott, numai ca să ne asigurăm de calitatea cea mai bună de untură de pește, de var și naftrophosphite. Aceste materii exclusiv de prima clasă să lucrează după procedura specifică a lui Scott, cu o dibăcie și curățenie extraordinară, și produsul nu este numai cu gust și ușor de mistuit, dar și cu efect mai mare ca untura de pește obișnuită. În toate cazurile de slăbi ciune, fie ele corporale sau în urmă de boale, fie pacientul adult sau copil, Emulsiunea lui Scott este un mijloc de întărire neîntrecut.

Semnul de garanță pentru veritabila Emulsiune a lui Scott e pescarul cu o știucă pe spate. Cu provocare la această foaie și trimițând înainte 75 fil. în marce postale să trimit franco sticle de probă dela: **Dr. BUDAI EMIL**, „Stadtapotheke“ BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34 50.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fil.

594) Să capătă în toate farmaciile. 17-28

TUSEA!

(597) Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuiește contra sănătății proprii! 14-24

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi“, sunt încercate și recomandate de toți medicii ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarhului, flegmei și a catarhului cronic de grumazi.

5120 atestate dovedesc împlinirea celor promise.

Păchetul de 20 și 40 bani să capătă la farmacia:

JOSEF GRAFFIUS

ORĂȘTIE (Szászváros).

SĂ GAUȚĂ

DAME, DOMNI, indivizi de ori-ce stare socială, cari doresc a să ocupa acasă la ei cu agentură de întreprinderi pe lângă un onorariu și plată fixă. Venitul anual ce rezultă dela aceasta ocupație laterală împreunată cu cel mai mic obligământ este 1200 coroane, ce să poate ridica treptat până la ori-ce sumă. Alăturând o marcă postală de 10 fileri, să dau informațiuni — ori-și-cui — dela administrațiunea foaiei: (6) „TÂRG DE IMOBILII“ din Orăștie (Szászváros). 3-

Un pachet de „Rattentod“ | moartea clotanilor |

(FELIX IMMISCH, Delitzsch)

e de ajuns pentru de a cauza moartea tuturor clotanilor.

Fără nici un pericol pentru alte animale...

(4) scrie dl **Fr. Francois** din **Vronwepolder**. 3 9

Să capătă în pachete cu câte 70 fileri la farmacia

CORNEL DEMETER, Orăștie (Szászváros) lângă bisericile ev. ref.